

ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇНИ ЗА РАХУНОК ІННОВАЦІЙНОГО ФАКТОРУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

к.е.н. Кубатко О.В., Сюхіна А.Г.
Сумський державний університет

Інноваційна модель економічного розвитку, створена на основі національних інноваційних систем та міжнародного співробітництва, забезпечує країнам якісне економічне зростання та сприяє підвищенню їх міжнародної конкурентоспроможності. Міжнародна конкурентоспроможність відіграє важливу роль у глобалізації міжнародної економіки країни. Останнім часом у економічно розвинутих країнах конкурентними перевагами вважаються не так матеріальні ресурси, як нові знання й технології, які, згідно з теорією конкуренції, теж є ресурсами. Існують різноманітні підходи до визначення поняття "конкурентоспроможність". В загальному розумінні конкурентоспроможність – це здатність випереджати інших, використовуючи свої переваги в досягненні поставлених цілей.

На сучасному етапі розвитку Україна поступово переходить до нового типу макроекономічного регулювання, який передбачає формування механізму економічного зростання та вихід на новий рівень міжнародної конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Тут ми підходимо до моделі інноваційності конкурентних факторів як основної якісної характеристики рівня конкурентоспроможності. Чим глибше новації (нововведення) проникають у використовувані матеріальні ресурси, чим ефективніше інвестиції обслуговують нововведення у виробництві, тим краще накопичені багатства відбивають результати цих процесів, тим більш фундаментальною і довгостроковою стає конкурентоспроможність.

Конкурентоспроможність залежить від вихідного стану суб'єкта реального сектора економіки, наявності ринкового попиту на його продукцію, можливості залучення фінансових ресурсів, рівня менеджменту, однак неможливо говорити про розвиток без такого важливого аспекту як інноваційний характер діяльності.

Як правило, інновації забезпечують перехід економічної системи до нового рівноважного стану. Саме інноваційне за характером економічне зростання ми називаємо розвитком. Економічний розвиток як поступальний рух на шляху підвищення економічної ефективності виробництва відбувається нерівномірно. Нерівномірність пов'язана в першу чергу з якісними змінами в капіталі, зі зміною поколінь техніки. Заміщення старих засобів виробництва здатне сформувати нову технологічну базу і збільшити можливості економічного зростання, для чого необхідні якісні одночасні зміни в робочій силі.

Економічне зростання визначається кількістю і якістю природних і трудових ресурсів, обсягом основного капіталу і нововведеннями. Попит на інновації виходить із прагнення наростити національне багатство, що створює умови і резерви для ефективного економічного зростання, збільшення обсягу національного доходу, розширення можливостей споживання і заощадження.

Економіка розвинутих країн характеризується високим рівнем конкурентоспроможності, оскільки в них процеси розширеного відтворення продуктивних сил базуються на використанні більш ефективних та новітніх досягнень науки та техніки.

Коли досліджують рівень інноваційного розвитку економіки, в першу чергу звертають увагу на показники діяльності промисловості країни. Саме промисловість є плацдармом формування інноваційної моделі розвитку, і перебуває в тісному взаємозв'язку з іншими інституційними секторами економіки, отже, і її інноваційний рівень тісно пов'язаний із загальним рівнем інновацій у суспільно-економічній системі.

Інноваційна активність українських підприємств, незважаючи на визнання на державному рівні вагомої ролі інновацій у створенні конкурентоспроможної та ефективної економіки, залишається низькою, про що свідчать показники інноваційної діяльності щодо кількості підприємств, які проваджували інновації в Україні, та обсяги реалізованої ними інноваційної продукції.

Стратегічною метою інноваційної політики України повинно стати забезпечення позитивної економічної динаміки за рахунок використання комплексу "інновації", формування внутрішніх інноваційних механізмів саморозвитку національної економіки. Виходячи із зазначеної мети, обґрунтуємо зміст завдань політики, які потребують першочергового та перспективного вирішення.

Інноваційна політика держави повинна бути спрямована на забезпечення зростання обсягів капіталовкладень у сферу впровадження інноваційних технологій. Держава, використовуючи певні механізми, має забезпечити умови для формування та стимулювання розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності насамперед через створення позитивного інвестиційного клімату внаслідок поліпшення загального міжнародного іміджу країни.

Прискорення інноваційного розвитку України потребує не тільки значних фінансових капіталовкладень, а й удосконалення діяльності фінансових інститутів інноваційної сфери, механізмів фінансування інновацій, законодавчого забезпечення інноваційної діяльності, а також залучення фінансової складової до взаємозв'язку "наука – промисловість".